

Vārds

uzvārds

klase

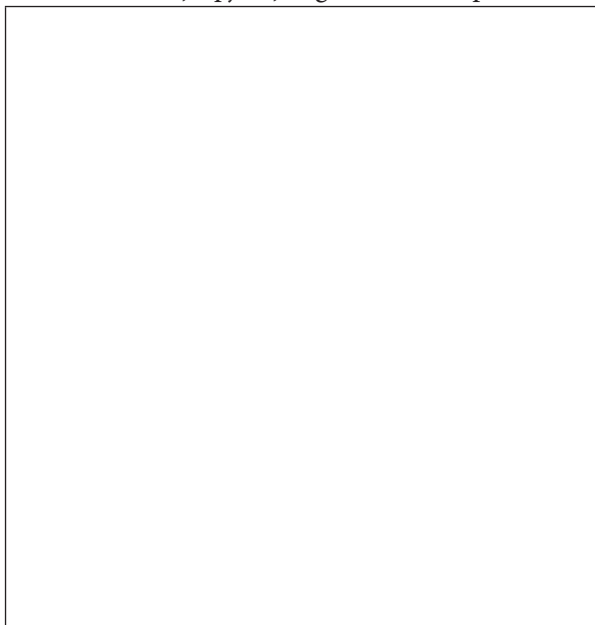
datums

AĻĢES, SĒNES UN ĶĒRPJI

2. variants

1. uzdevums (8 punkti)

a) Uzzīmē ķērpja šķērsriezumu un pieraksti tā sastāvdaļas (*laponis, sēņotnes pavedieni, viensūnas aļģes*)!

b) Ķērpja ķermenī starp aļģēm un sēnēm ir simbioze. Papildini zīmējumu, norādot, ko iegūst katrs organisms!

c) Uzraksti vienu ķērpju sugu!

d) Paskaidro, kāpēc ķērpjus izmanto kā bioindikatorus.

e) Kāda veida laponis ir uzzīmētajam ķērpim?

f) Kāda ir ķērpju nozīme dabā!

2. uzdevums (5 punkti)

Aplūko sēņu attēlus!

1. Parastā gailene

2. Rauga sēne

3. Brūnā bērzu piepe

a) Kura no dotajām sēnēm ir cepurišsēne?

b) Paskaidro, ar ko rauga sēne atšķiras no pārējām attēlos redzamajām sēnēm!

c) Kāda ir piepes pozitīvā nozīme dabā?

d) Kāda ir sēņu nozīme dabā?

e) Pamato, kāpēc zinātnieki sēnes neuzskata par augiem!

3. uzdevums (3 punkti)

Izlasi tekstu!

1. attēls

2. attēls

Jānis nolēma noteikt gaisa tīrību ģimenei piederošajā mežā. Zēns izpētīja ķērpju veidus uz pieciem kokiem. Novērojumi liecināja, ka 30% no ķērpju seguma veidoja 1. attēlā redzami ķērpji, bet 70% – 2. attēlā redzami.

a) Palīdzi Jānim uzrakstīt secinājumu par gaisa tīrību mežā!

b) Pamato secinājumu!

c) Kāpēc ķērpjus var izmantot par gaisa tīrības bioindikatoriem?

4. uzdevums (3 punkti)

Mušmires ir indīgas sēnes, kas var izraisīt cilvēka nāvi.

a) Kļūsti par mušmires advokātu un uzraksti vienu faktu par mušmires pozitīvo nozīmi dabā!

b) Uzraksti, kā rīkoties, ja notikusi saindēšanās ar indīgām sēnēm!

c) Dažkārt cilvēks var saindēties arī ar ēdamām sēnēm, piemēram, gailenēm. Kāpēc tā var gadīties!

5. uzdevums (4 punkti)

Klausoties skolotāja stāstījumā par vides piesārņojuma un klimata izmaiņu ietekmi uz aļģēm, sēnēm un ķērpjiem, skolēns aizpildīja tabulu. Palīdzi skolotājam pārbaudīt šī skolēna darbu – izsvītro aplamos apgalvojumus un uzraksti, kā ir pareizi!

N. p. k.	Vides piesārņojums vai klimata izmaiņas	Saldūdens aļģes	Cepurišu sēnes	Ķērpji
1.	Ilgstošs karstums un sausums.	Ūdenstilpes izzūst, aļģes iet bojā.	Pastiprināti aug.	Sakalst, bet neiet bojā.
2.	Gaisa piesārņojums aiztur saules gaismu.	Apgrūtināta fotosintēze.	Apgrūtināta fotosintēze.	Apstājas augšana, jo aļģes to sastāvā nevar veikt fotosintēzi.
3.	Ūdenstilpju piesārņojums ar organiskām vielām.	Savairojas, uzlabojot ūdens kvalitāti.	Neietekmē.	Neietekmē.
4.	Ilgstošas lietavas.	Neietekmē.	Neietekmē.	Maz ietekmē.